

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност **„Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“**, област на висше образование 6.0. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина.

Автор на дисертационния труд: **маг. Виктория Емилова Маринчева**, докторант в самостоятелна форма на обучение към ФВМ на ЛТУ

Тема на дисертационния труд: **„Анализ на критерии за селекция по естествена резистентност към нематоди при овце“**

Изготвил становището: **проф. д-р Васил Костадинов Манов**, д-р, Лесотехнически университет, гр. София, област на висше образование 6.0. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Патология на животните“, член на научно жури съгласно Заповед № ЗПС 607/19.12.2023 г. на Ректора на ЛТУ.

Кратко представяне на кандидата

Виктория Емилова Маринчева е магистър по Ветеринарна медицина, като се е дипломирала в Лесотехнически университет-София през 2008 г. с общ успех от курса на обучение: Отличен 5.79. От 2009 до 2016 г. работи като ветеринарен лекар в многопрофилна клиника за дребни животни, с основна сфера на отговорност вътрешни болести и кардиология. В периода 2016-2020 г. е управител и главен лекар на ветеринарна клиника „Франциска“ към фондация Animal Rescue-София. През 2020 г. след спечелен конкурс постъпва на работа като асистент в ЛТУ, ФВМ, катедра „Животновъдни науки“ и преподава по дисциплините „Генетика и развъждане на животните“ и „Животновъдство“. Зачислена е като докторант в самостоятелна форма на обучение към Лесотехнически университет през 2023 г. с научен консултант доц. д-р Андрей Александров Куртенков, дсс. Отчислена е с право на защита на 27.10.2023 г. (№ ЗСД-484 / 27.10.2023.)

Актуалност на темата

Заболяванията, причинени от опаразитяването със стомашно-чревни нематоди, представляват един от най-тежките проблеми в овцевъдство. Проучванията върху иновативни методи за селекция на животни с естествена висока резистентност към паразитози е особено належаща научна и приложна задача, особено в контекста на засилващата се и все по-разпространена резистентност на паразитите към редица широко използвани през годините антихелминтици. Нужно е търсенето на сравнително достъпни, евтини и лесно приложими в практиката критерии за подбор на устойчиви към стомашно-чревни нематодози животни.

Литературна осведоменост

Литературният обзор е написан на 55 стандартни страници и се базира на 395 броя научни източници. Направена е изчерпателна характеристика на стомашно-чревните нематодози при овцете, както и анализ на критерии за селекция, които могат да се използват за определяне на индивиди, резистентни на такива инфекции. Текстът е написан на академичен и в същото време разбираем език.

Цел, задачи и методи на изследването

До този момент в нашата страна не са извършвани комплексни проучвания върху възможни критерии за селекция по естествена резистентност към нематоди при овце. На тази база мога да заключа, че подбраната цел на проучването е актуална, съвременна и значима за ветеринарната медицина. За реализирането на тази цел са формулирани девет задачи. Те включват както класически лабораторни методи като пълна кръвна картина, биохимно изследване на кръвта и др., целящи да установят здравния статус на изследваните животни, така и по-нови и рядко използвани в нашата страна паразитологични и развъдни методи. Заложено е прилагането на статистически анализ за демонстриране на достоверност на получените резултати и евентуалните корелации между различните критерии. Включени са достатъчен брой животни, за да може да се направят достоверни заключения. Всички изследвания и анализи са провеждани на индивидуално ниво за всяко животно, което позволява правилно извеждане на препоръки.

Резултати

Разделът съдържа достатъчен обем фактологичен материал, който е представен последователно, базирайки се на отделните задачи и е написан на 49 страници. Резултатите са отразени в 74 таблици и 16 фигури. Въз основа на получените резултати са направени 19 извода. Резултатите са подложени на статистически анализ, вкл. и корелационен анализ за установяване на зависимости между изследваните критерии, което оценявам високо.

Обсъждане

Обсъждането съдържа задълбочен и компетентен анализ на получените собствени резултати с наличните данни от литературата, което демонстрира уменията на докторанта да борави с научни факти. Този раздел съдържа 38 страници.

Приноси и препоръки

Докторантът е формулирал 5 оригинални и 8 потвърдителни приноса. На базата на получените данни са направени и 8 препоръки за практиката.

Публикувани статии и цитирания

Представени са 3 публикации на английски език по темата на дисертацията, като две от тях са в реферирани и индексирани в Web of Science научни издания. На

всичките три публикации д-р Маринчева е първи автор, поради което приемам нейната водеща роля за написването им. Общият брой на точките от представените публикации е 48.33, което надвишава значително минималните национални изисквания на ЗРАСРБ и Правилника на ЛТУ за неговото приложение. Не са представени данни за установени цитирания на посочените публикации.

Автореферат

Представеният автореферат към дисертацията е в обем 43 страници. Изготвен е според изискванията и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

Критични бележки и въпроси

Нямам съществени критични забележки към така представения дисертационен труд. Текстът е добре структуриран и редактиран и показва добрата професионална подготовка на докторанта. Бих препоръчал в бъдеще да бъдат повторени тези изследвания с други породи, особено с някои автохтонни за нашата страна породи овце.

Заключение

Представеният дисертационен труд на тема: *„Анализ на критерии за селекция по естествена резистентност към нематоди при овце“* представлява комплексно и задълбочено проучване, което не е извършвано до този момент в България. Проведени са разнообразни научни изследвания, получени са голям брой резултати, част от които са популяризирани на английски език в реферирани научни издания. Изпълнени са всички изисквания на ЗРАСРБ и Правилника на Лесотехническият университет за неговото приложение.

Всичко това ми дава основание да гласувам ПОЛОЖИТЕЛНО и предлагам на другите членове на научното жури също да гласуват положително и да присъди на Виктория Емилова Маринчева образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“.

22.01.2024 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р В. Манов, двм)